

וְלַחֵם לֶכֶב אָנוּשׁ יִסְעַד - אוֹתוֹ לַחֵם דְּאָזִילוּ שְׂחָקִים, וְטַחְנָן מִנָּא לְמִיכְלָא דְצַדִּיקָיִיא סַתְמָא, וּמַתְמָן אֲתַנְגִּיד לְכַמְה חַיִּילִין, דְּאֶקְרוּן לֶכֶב אָנוּשׁ. וְכַלָּא אֲתִי מִנְגִּידוּ עַלְאָה.

מִשַּׁח וְרִבּוּ קִדְיִשָּׁא עַלְאָה. וְלַחֵם לֶכֶב אָנוּשׁ יִסְעַד, הֵהוּא לַחֵם דְּאָזִילוּ שְׂחָקִים, וְטַחְנָן מִנָּא לְמִיכְלָא דְצַדִּיקָיִיא סַתְמָא, וּמַתְמָן אֲתַנְגִּיד לְכַמְה חַיִּילִין, דְּאֶקְרוּן לֶכֶב אָנוּשׁ. וְכַלָּא אֲתִי מִנְגִּידוּ עַלְאָה.

יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְיָ, אֵלִין אֵינּוּן אֵילָנִין עַלְאִין פְּנִימָאִין. אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, דְּהֵא אֲתַעְקְרוּ וְנָטַע לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מָאִי בֵּין עֲצֵי יְיָ, לְאַרְזֵי לְבָנוֹן. עֲצֵי יְיָ, אֵלִין עֵץ הַחַיִּים, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. אַרְזֵי לְבָנוֹן, אֵלִין חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, דְּאֶקְרוּן חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנָה.

יִשְׁבְּעוּ עֲצֵי יְיָ, אֵלִין אֵינּוּן אֵילָנִין עַלְאִין פְּנִימָאִין. אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע, דְּהֵא אֲתַעְקְרוּ וְנָטַע לֹון קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. מָאִי בֵּין עֲצֵי יְיָ, לְאַרְזֵי לְבָנוֹן. עֲצֵי יְיָ, אֵלִין עֵץ הַחַיִּים, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. אַרְזֵי לְבָנוֹן, אֵלִין חֲמִשִּׁין תְּרַעִין, דְּאֶקְרוּן חֲמֵשׁ מְאוֹת שָׁנָה.

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים קִנְנֹו, בְּטוּלְהוֹן, מְקַנְנָן נְשִׁמְתִּיהוֹן דְּצַדִּיקָיִיא, וְכָל חַיִּילִין קְדִישִׁין אֲתַנְנוּ מַתְמָן. חֲסִידָה, בְּרַתְיָה דְאַבְרָהָם אָבִינוּ, דְּאֶקְרִי חֲסִיד, וְעַבִּיד חֲסֵד עִם כָּל בְּנֵי עַלְמָא, בְּגִין כֶּן אֶקְרִי חֲסִידָה. בְּרוּשִׁים בֵּיתָה. בֵּין דְּרוּעֵי עַלְמָא יִתְבָּא. (ע"כ רעיא מהימנא).

אֲשֶׁר נָטַע. אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים קִנְנֹו, בְּטוּלְהוֹן, מְקַנְנָן נְשִׁמְתִּיהוֹן דְּצַדִּיקָיִיא, וְכָל חַיִּילִין קְדִישִׁין אֲתַנְנוּ מַתְמָן. חֲסִידָה, בְּרַתְיָה דְאַבְרָהָם אָבִינוּ, דְּאֶקְרִי חֲסִיד, וְעַבִּיד חֲסֵד עִם כָּל בְּנֵי עַלְמָא, בְּגִין כֶּן אֶקְרִי חֲסִידָה. בְּרוּשִׁים בֵּיתָה. בֵּין דְּרוּעֵי עַלְמָא יִתְבָּא. (ע"כ רעיא מהימנא).

(עד כאן רעיא מהימנא)

רְבִי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי קָמוּ לְעַסְק בַּתּוֹרָה בְּחֻצוֹת הַלְּיָלָה. עַד שִׁישְׁבּוּ וְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶה שְׂאֵמַר רַבִּי חַיִּיא (תהלים ap) אָנוּשׁ פְּחָצִיר יָמִיו - יָפָה אָמַר. אָבֵל בְּמָה בְּאַרְנֹו סוּף הַפְּסוּק - כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ וְלֹא יִכְיַרְנוּ עוֹד מְקוּמוֹ. אָמַר לוֹ, כֶּן הוּא בְּנִדְאִי, אָנוּשׁ פְּחָצִיר יָמִיו כָּמוֹ שְׂאֵמַר. כְּצִיץ הַשְּׂדֵה - כְּצִיץ אוֹתוֹ שְׂדֵה הַנוּדַע - כֶּן יִצִּיץ, שֶׁתַּחֲדָשׁ וְחֹזֵר כְּמַקְדָּם. (כֶּן יִצִּיץ

רְבִי אַבָּא וְרַבִּי יוֹסִי, קָמוּ לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא בְּפַלְגוֹת לֵילִיא, עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי וְלַעְאָן בְּאוּרִייתָא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הָא דְאָמַר רַבִּי חַיִּיא אָנוּשׁ פְּחָצִיר יָמִיו שְׂפִיר קָאמַר. אָבֵל בְּמָאִי אוּקִימָנָא סוּפִיָה דְקָרָא, כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ וְלֹא יִכְיַרְנוּ עוֹד מְקוּמוֹ. אָמַר לֵיהּ הֲכִי הוּא וְדָאִי, אָנוּשׁ פְּחָצִיר יָמִיו כְּמָה דְאָמַר, כְּצִיץ הַשְּׂדֵה הֵהוּא שְׂדֵה דְאֲשַׁתְּמוּדַע. כֶּן יִצִּיץ דְאֲתַחֲדָשׁ וְאֲתַהֲדָר כְּמַלְקָדְמִין. (הכּי יִצִּיץ וְסָלִיק, כִּי

טעמא בגין)

ועולה. מה הטעם? משום)

כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ - זֶה רוּחַ עַלְיוֹן טְמִיר קְדוֹשׁ גְּנוּז מֵהַפֶּל, שְׁפוּלָל אוֹתוֹ בְּתוֹכוֹ, וְאֵז אֵינְנוּ. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל חֲנוּף, שְׂכַתוֹב בּוֹ (בראשית ה) וְאֵינְנוּ כִּי לְקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, זֶה אֱלֹהִים עַלְיוֹן. רוּחַ עַלְיוֹנָה, רוּחַ גְּנוּזָה וְטְמִירָה. וְלֹא מֵהַפֶּל עוֹד מְקוּמוֹ, שְׁהֵרִי נִכְלָלֵת רוּחַ קִטְנָה בְּרוּחַ עַלְיוֹנָה. מֵה פְּתוּב אַחֲרָיו? וְחֲסֵד ה' מַעֲלָם

כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוֹ וְאֵינְנוּ, דָּא הוּא רוּחָא עַלְאָה טְמִירָא קְדִישָׁא גְּנוּזָא מִפְּלָא, דְכָלִּיל לֵיהּ בְּגוּיָה. וְכַדִּין וְאֵינְנוּ. וְדָא הוּא רְזָא דְחֲנוּף, דְכַתִּיב בֵּיהּ (בראשית ה) וְאֵינְנוּ כִּי לְקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עַלְאָה. רוּחַ עַלְאָה, רוּחַ גְּנוּזָא טְמִירָא. וְלֹא יִכְיַרְנוּ עוֹד מְקוּמוֹ. דְּהֵא אֲתַכְלִיל רוּחָא זְעִירָא, בְּרוּחָא עַלְאָה. מֵה פְּתִיב

יִכְיַרְנוּ עוֹד מְקוּמוֹ, שְׁהֵרִי נִכְלָלֵת רוּחַ קִטְנָה בְּרוּחַ עַלְיוֹנָה. מֵה פְּתוּב אַחֲרָיו? וְחֲסֵד ה' מַעֲלָם

ועד עולם. ונכנס לו כהן גדול לתוך קדש הקדשים, ולוקחו ומולידו כמקדם, ומתחדש כנשר עלומיו, וחוזר הוא נער.

עד שישבו, ראו צל שעומד עליהם, הולך ויבא, הולך ויבא בתוך הבית. תמהו. אמר רבי אבא, יוסי בני, אמר לך מה היה לי עם המנוחה הקדושה. יום אחד היינו הולכים בבקעת אונו, והיינו עוסקים בתורה כל אותו יום, ומתוך חזק השמש ישבנו ליד סלע אחד בתוך נקב אחד. אמרתי לו, מה זה שבכל שעה שמתרבים הרשעים בעולם והדין שרוי בעולם, צדיקים שבהם לוקים עליהם? שפך שגינו, בחטא הדור, קדושים וצדיקים יתפסו. למה? אם משום שהם לא מוכיחים את העולם על מעשיהם - פמה הם שמוכיחים ולא מקבילים מהם, והצדיקים כפופים לפניהם. ואם משום שאין מי שיגן על העולם - לא ימותו ולא יתפסו בחטאיהם, שהרי חדוה היא לצדיקים באבודם.

אמר לו, בודאי בחטא הדור נתפסים הצדיקים, והרי בארנו דברים אלו. אבל בשעה שנתפסים הצדיקים בחלאים או במכות, זה בשביל לכפר על העולם, ואז יתכפרו כל חטאי הדור. מנין לנו? מפל איברי הגוף. בשעה שפל האיברים במצוקה וחלי גדול שורה עליהם, איבר אחד צריך ללקות כדי שיתרפאו כלם. ומיהו? הדרוע. הדרוע לוקה ומוציאים ממנה דם, ואז הרי רפואה לכל איברי הגוף.

גם כך בני העולם הם איברים זה

בתריה, וחסד יי מעולם ועד עולם ועאל ליה פהנא רבא לגו קדש קדשים. ונטיל ליה, ואוליד ליה כמלקדמין, ואתחדש כנשר ועולמין. ואתהדר איהו נער.

עד דהוו יתבי, חמו חד טולא דקיימא עלייהו, אזלא ואתיא, אזלא ואתיא, בגו ביתא. תוהו. אמר רבי אבא, יוסי בני, אימא לך מה דהוה לי עם בוצינא קדישא. יומא חד הוינן אזלינן בבקעתא דאונו, והוינן לעאן באורייתא, פל ההוא (דף ר"ח ע"א) יומא, ומגו תוקפא דשמשא אותבנין גפי חד טינרא, בגו נוקפא חדא.

אמינא ליה, מאי האי, דבכל שעתא דחייבין אסגיאו בעלמא, ודינא שרייא בעלמא, זכאין דבהון לקאן עלייהו. דהכי תנינן, בחובא דדרא, קדישייא וצדיקייא יתפסון. אמאי, אי בגין דאינון דלא מוכיחין לעלמא על עובדייהו, פמה אינון דמוכיחין, ולא מקבלי מנייהו, וצדיקייא אתכפייין קמייהו. ואי בגין דלא הוי מאן דיגין על עלמא, לא יהון מתין, ולא יתפסון בחובייהו, דהא חדוה איהו לצדיקייא באבודא דלהון. אמר ליה, בחובה דדרא ודאי מתפסין צדיקייא, והא אוקימנא הני מילי. אבל בשעתא דיתפסון צדיקייא במרעין, או במכתשין, בגין לכפרא על עלמא הוי, פדין יתכפרון פל חובי דרא, מנלן. מפל שייפי גופא, בשעתא דכל שייפין בעאקו, ומרע סגי שרייא עלייהו, שייפא חדא אצטריף לאלקאה, בגין דיתסון פלהו, ומנו. דרועא. דרועא אלקי ואפיקו מיניה דמא, פדין הא אסוותא לכל שייפי גופא.

אוף הכי בני עלמא אינון שייפין דא עם דא. בשעתא דבעי קדשא בריף